

Використані джерела

1. Байда Лариса. Звіт про ситуацію із надання реабілітаційних послуг для людей з інвалідністю. / Національна асамблея людей з інвалідністю України, 2013. С. 1
2. Офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України «МОЗ України розробляє комплексний підхід до надання послуг з медичної реабілітації»Режим доступу: URL: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66638
3. Сисоєнко І.В. Інвестиції у здоров'я: як має працювати система реабілітації? 2017. Режим доступу: URL: <http://pharma.net.ua/publications/articles/16080-investicii-u-zdorovja-jak-mae-pracjuvati-sistemareabilitacii/>.
4. Про становище інвалідів в Україні. Національна доповідь. Міністерство праці України. Державна установа "Науково-дослідний інститут соц.-труд. відносин". Київ, 2008. 200 с.
5. Мойса Б. «Пропозиції до політики щодо реабілітації осіб з порушенням здоров'я».2017Режим доступу: URL: <https://parlament.org.ua/uploads/2017/09/Pr...>

Танчик Наталія
Західноукраїнський національний університет
(науковий керівник: к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу ЗУНУ Кривокульська Н.М.)

ЗМІСТ ЛІКАРСЬКОЇ ЕТИКИ ЯК ЕЛЕМЕНТА ВЗАЄМВІДНОСИН ЛІКАРЯ ТА ПАЦІЄНТА В ЗАКЛАДАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Етика охоплює всі аспекти людської поведінки та прийняття рішень, в тому числі, в сфері охорони здоров'я.

Етика – наука, що визначає моральні цінності особистості, її вчинків та схильностей, тобто допомагає розмежовувати поняття добра і зла, совісті і честі, справедливості та сенсу життя [1].

Те, що лікар в суспільстві – це не тільки професіонал своєї справи, а людина, яка керується певними принципами та етичними нормами, підтверджує й те, що існує наука – медична деонтологія, яка розкриває всі ці аспекти, які супроводжують професійну діяльність не тільки лікаря, але й усього персоналу медичного закладу [4].

Щодо уточнення компетентності лікарів, як цінності, з якою пов'язана лікарська етика, скористаємось тезою Л.Дудікової [4], яка зазначає, що «сьогодні стає все більше очевидним, що якість та ефективність надання медичного лікування є недостатньою не тільки через складні соціально-економічні обставини, в яких опинилась Україна, а й через відсутність у лікарів компетентності будувати свою професійну діяльність з дотриманням морально-етичних норм. Застосування комунікаційних та інших технологій у з'ясуванні

діагнозу та аспектів життєдіяльності пацієнта, які тією чи іншою мірою причетні до хвороби, є одним із ключових моментів, і не набуття професійно-етичної компетентності майбутніми лікарями може загрожувати неправильним діагностуванням або закритістю пацієнта щодо відвертої розмови з пошуку причинно-наслідкових явищ його хвороби... Тому, підвалини професійно-етичної компетентності майбутніх лікарів повинні закладатися у вищих навчальних закладах під час організації навчально-виховного процесу та при аналізі успішності студентів, звертаючи особливу увагу на етичний аспект майбутньої професійної діяльності».

Аналіз К.Федоровою [5] психолого-педагогічної літератури засвідчив, що, пройшовши у своєму розвитку складну еволюцію, медична етика ввібрала найбільш універсальні принципи медичної діяльності („не зашкодь”, неспричинення шкоди, турботи про себе, „роби добро”, інформованої згоди, автономії особистості пацієнта, поваги до пацієнта, справедливості, гуманізму), сформовані мислителями й лікарями впродовж тисячоліть (Авіценна, Аристотель, Гіппократ, Парацельс, Платон та ін.), засновані на нормах моральності. У сучасних умовах проблеми медичної етики та деонтології розглядаються в контексті біоетики як сукупності моральних норм із різним ступенем систематизації, раціоналізації, композиції та інституційної підтримки, орієнтованої на вироблення й установаження в практиці біо- та медичних досліджень морального ставлення до Життя взагалі і до будь-чого Живого, на турботу про права біосу на основі принципу благоговіння перед життям (А.Швейцер).

З урахуванням особливостей професійної діяльності лікарів у сучасних умовах (Б.Веденко, Х.ВаскесАбанто, В.Москаленко, Г.Поляков та ін.), наукових підходів до визначення сутності медичної етики та деонтології (О.Грандо, В.Кулініченко, Л.Лещинський, Б.Петровський та ін.) професійно-етичні якості майбутніх лікарів автор наукової праці [5] визначає як риси особистості, сформовані в результаті інтеріоризації сукупності етичних норм і принципів поведінки медичного працівника й незалежно від зовнішніх умов стійко реалізуються при виконанні професійних обов’язків, у діяльності та поведінці. Ці якості зумовлені специфікою професійної діяльності (медичної) і забезпечують її ефективність, надійність, професіоналізм особистості, усвідомлення необхідності гуманного, дбайливого ставлення до людини, навколишнього середовища як чинника безпеки життєдіяльності, збереження здоров’я, первинної профілактики на індивідуальному, сімейному та популяційному рівні.

Використані джерела

1. Морально – етичні та психологічні аспекти медичної діяльності лікарів загальної практики: Навчально – методичний посібник, підготовлений на кафедрі громадського здоров’я факультету післядипломної освіти Ужгородського національного університету. Автори: Рогач І.М., Качала Л.О., Погоріляк Р.Ю. Ужгород, 2010. 64с.

2. Назар П. С. Основимедичноїетики.П.С.Назар, Ю.Г.Віденський, О.А.Грандо. К.: Здоров'я, 2002. 344 с.

3. Лікарськаетика та медичнадеонтологія – невід'ємніскладовічастининавчально-виховногопроцесу у вищихмедичнихнавчальних закладах: тезидоповідейнавчально-методичноїконференції (12 березня 2009 року). ВНМУ. Вінниця : ВНМУ, 2009. 97 с.

4. Дудікова Л.В. Особливостіформуванняпрофесійноетичноїкомпетентностімайбутніхлікарів у вищихмедичнихнавчальних закладах. URL: [irbis-nbuv.gov.ua > cgi-bin > irbis_nbuv > cgiirbis_64](http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64)

5. Федорова К.В. Формуванняпрофесійно-етичнихякостеймайбутніхлікарів у виховномупросторівисщогомедичногонавчальногозакладу. Старобільськ, 2016. 22с.

Тимошик Олег

Західноукраїнський національний університет

(науковий керівник: д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу ЗУНУ Шкільняк М.М.)

УПРАВЛІННЯ КОМУНАЛЬНОЮ ВЛАСНІСТЮ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ: ОБ'ЄКТИВНА НЕОБХІДНІСТЬ

Комунальне майно належить територіальним громадам — містам, селищам, селам тощо. Управління комунальним майном здійснюють безпосередньо територіальна громада та утворені нею органи місцевого самоврядування — місцева рада та її виконавчі органи — департаменти, відділи тощо[1].

Громадяни мають право контролювати реалізацію державного і комунального майна. Для цього, передусім, слід перевірити, чи взагалі майно обліковане та оприлюднене у реєстрі. До прикладу, реєстри комунальної власності можуть оприлюднювати на офіційних веб-сайтах місцевих рад. А реєстр державної власності повинен оприлюднюватись Фондом державного майна України.

Комунальна власність є матеріальною і фінансовою основою місцевого самоврядування [2]. Вона включає в себе широкий спектр об'єктів як господарського, так і соціально-побутового призначення. Від рівня розвитку комунальної власності та